

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Michał Laskowski

w sprawie z zażalenia W. E. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 28 czerwca 2013 r.,
o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie 1 Ds. [...]
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 5 grudnia 2013 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w P. w sprawie III Kp [...] w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wystąpił z wnioskiem o przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. sprawy wszczętej w wyniku złożenia zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 28 czerwca 2013 r., o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie 1 Ds. [...]. Odmowa wszczęcia śledztwa w tej sprawie - z uwagi na brak znamion czynu zabronionego - dotyczyła czynu kwalifikowanego z art. 231 § 1 k.k., którego miał się dopuścić w czasie sprawowanego nadzoru nad działalnością Sądu Rejonowego w S., Prezes Sądu Okręgowego w P.

W ocenie właściwego sądu, to, że czyn zarzucony dotyczy Prezesa Sądu Okręgowego w P. może stwarzać przekonanie o braku warunków do obiektywnego

rozpoznania sprawy przez właściwy sąd, to zaś uzasadnia przekazanie sprawy – w trybie z art. 37 k.p.k. – poza okręg Sądu Okręgowego w P..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie może zostać uwzględniony. Przepis art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, przez co odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawieniu sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienie SN z dnia 4 lipca 2006 r., V KO 55/06, OSNKW 2006, z. 9, poz. 85). Przepis ten winien być wykorzystany przez Sąd Najwyższy do odsunięcia możliwych, nawet nieuprawnionych, zastrzeżeń co do obiektywnego, bezstronnego rozpoznania sprawy, ale taka ocena celowości przekazania sprawy winna uwzględniać realia i specyfikę każdej sprawy, a więc przede wszystkim istnienie związku (podmiotowego oraz przedmiotowego, tj. odnoszonego do czynu, co do których postępowanie ma się toczyć) pomiędzy prowadzonym postępowaniem karnym a właściwym sądem oraz, co ma kluczowe znaczenie w niniejszej sprawie, zakres orzekania tego sądu w konkretnej sprawie.

W sprawie objętej przedmiotowym wnioskiem odmowa wszczęcia śledztwa nastąpiła z uwagi na niestwierdzenie, aby, opisane przez osobę składającą zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, zachowanie Prezesa Sądu Okręgowego w P. wyczerpało znamiona czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. Z uzasadnienia postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa wynika, że nie można przyjąć, aby uchybieniem obowiązkom służbowym przez prezesa sądu było to, iż nie dostosował swoich czynności do oczekiwań osoby składającej do niego określone wnioski lub skargi. O ile zatem od strony formalnej istnieje określony związek podmiotowy pomiędzy właściwym sądem, a osobą co do której skierowano zawiadomienie o popełnienie przez nią przestępstwa (prezes sądu wyższego rzędu), o tyle podstawa procesowa wydanego postanowienia i wynikająca z niej przedmiotowa sfera kontroli w postępowaniu odwoławczym nie dotyczy bezpośrednio tego, konkretnego sędziego, ale w istocie tego, czy trafny jest pogląd wyrażony przez prokuratora w zaskarżonym postanowieniu, co do sfery uprawnionego zachowania prezesa sądu w toku postępowania skargowego lub wnioskowego.

W takiej sytuacji brak jest podstaw aby twierdzić, że w toku tak zakreślonego postępowania odwoławczego, mogą w opinii społecznej – ujmowanej jednak wzorcem postronnego, ale świadomego obserwatora – zaistnieć uzasadnione wątpliwości co do bezstronnego rozpoznania sprawy w Sądzie Rejonowym w P..

Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w postanowieniu.